

Střední odborné školy na vlně demokratické kultury

HELENA BROŽKOVÁ, MARIE SMUTNÁ

Demokratická kultura školy není výsadou vyvolených, daří se ji rozvíjet na všech školách, které o to stojí. Aktuálně se její podpoře prostřednictvím žákovských parlamentů, participace žáků na chodu školy, usazení hodnot a posilování vztahů uvnitř školy i s okolní komunitou věnuje několik pražských středních odborných škol.

Jak se školami rozvíjet demokratickou kulturu?

Účinným prostředkem posilování demokratické kultury ve školách je podpora založení a fungování žákovského parlamentu, který v tomto smyslu není jen prostředkem participace, ale komplexním vzdělávacím nástrojem. Prostřednictvím zážitkové pedagogiky a pedagogického konstruktivismu rozvíjí parlament dovednosti žáků i kulturu celé školy a současně připravuje žáky na život v demokratické společnosti.

Do školy přichází pravidelně externí průvodce, který je k dispozici všem zastoupeným skupinám, tzn. žákům, pedagogům i vedení školy, podle jejich individuálních potřeb. Důležitá je především podpora vedení školy při usazení hodnot, formulování vize školy a strategického plánu k jejímu dosažení. V případě koordinátora parlamentu se jedná především o podporu ohledně zakládání a fungování žákovského parlamentu. Vedle toho členové parlamentu (studenti) absolvují prožitkové kurzy, během kterých mají příležitost trénovat občanské i sociální kompetence potřebné pro fungování parlamentu i pro život obecně. Během prožitkových aktivit si osvojují principy efektivní komunikace, moderování diskuse, nastavování procesů, spolupráci, přebírání odpovědnosti, dotahování nápadů i reflektování činností. To vše v partě kamarádů, se kterými se pravidelně potkávají i na zasedáních parlamentu.

Hlavní přínosy pro školy

Díky mapování klimatu samotnými žáky se projeví, jaké má každá škola silné stránky z pohledu žáků i pedagogů, a ty je

dobře společně dále rozvíjet. Umožnit žákům, aby co nejvíce sami přispívali k tomu, jak jejich škola vypadá, co v ní zažívají a jaké dovednosti si z ní odnesou do dalšího života. Využít energii mladých lidí k prospěchu jich samotných i jejich okolí. Aby byli pedagogům podporujícími partnery při zvelebování školního prostředí a rozvíjení mezilidských vztahů. Aby všichni ve škole rozuměli tomu, kam jejich škola směřuje, a vzájemně se podporovali při naplňování jejího nejlepšího potenciálu.

Projekt „Demokratická kultura na středních odborných školách“ je financován z evropských strukturálních a investičních fondů v rámci operačního programu „Praha – pól růstu ČR“. Do dvouletého projektu se zapojily: SOŠ logistických služeb; SPŠ zeměměřická a Geografické gymnázium Praha; VOŠ, SOŠP a Gymnázium Evropská; SPŠ FUTURUM, SPŠ Prosek a SŠ dostihového sportu a jezdeckví.

CEDU – Centrum pro demokratické učení, o. p. s., se podpoře žákovských parlamentů věnuje již více než deset let. Mezi jeho tři klíčové hodnoty patří odpovědnost – odvaha – zralost a právě ty jsou jedny z nejdůležitějších, které můžeme u žáků pro život v občanské společnosti posilovat. Žákovské parlamenty mohou výborně fungovat na všech typech škol i ve všech lokalitách (i těch vyloučených). Pokud podporu oceníte i ve vaší škole, na www.cedu.cz si můžete vybrat ze široké nabídky metodické podpory nebo využít individuální konzultace.

Ing. Helena Brožková, hlavní metodička, Centrum pro demokratické učení, o. p. s.

Mgr. Marie Smutná, průvodce škol, Centrum pro demokratické učení, o. p. s.